

II

(Meddelanden)

MEDELANDEN FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER, BYRÅER
OCH ORGAN

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

MEDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

Ändringar av Tillkännagivande från kommissionen – Tilläggsriktlinjer för vertikala begränsningar i avtal om försäljning och reparation av motorfordon och om återförsäljning av reservdelar till motorfordon

(2023/C 133 I/01)

1. Tillkännagivandet från kommissionen "Tilläggsriktlinjer för vertikala begränsningar i avtal om försäljning och reparation av motorfordon och om återförsäljning av reservdelar till motorfordon" ⁽¹⁾ ska ändras på följande sätt.
2. I punkt 2 ska "kommissionens förordning (EU) nr 330/2010 av den 20 april 2010 om tillämpningen av artikel 101.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden" ersättas med "kommissionens förordning (EU) 2022/720 av den 10 maj 2022 om tillämpningen av artikel 101.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden". Innehållet i fotnoterna 3 och 4 ska ersättas med "EUT L 134, 11.5.2022, s. 4" respektive "EUT C 248, 30.6.2022, s. 1".
3. Punkt 17 ska ersättas med följande:

"(17) Avtalen kommer inte att omfattas av gruppundantagsförordningen för motorfordon om de innehåller särskilt allvarliga konkurrensbegränsningar. Dessa begränsningar finns förtecknade i artikel 4 i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal och i artikel 5 i gruppundantagsförordningen för motorfordon. Eftersom särskilt allvarliga begränsningar innebär allvarliga konkurrensbegränsningar för vilka det antas att de i allmänhet leder till en nettoskada på konkurrensen, kommer kommissionens bedömning att vägledas av följande överväganden vid bedömningen av vertikala avtal inom motorfordonssektorn som innehåller särskilt allvarliga begränsningar: a) Om en särskilt allvarlig begränsning i den mening som avses i artikel 4 i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal och artikel 5 i gruppundantagsförordningen för motorfordon ingår i ett avtal, är det troligt att det avtalet omfattas av artikel 101.1 i fördraget. och b) Ett avtal som innehåller en särskilt allvarlig begränsning i den mening som avses i artikel 4 i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal och artikel 5 i gruppundantagsförordningen uppfyller troligen inte villkoren i artikel 101.3 i fördraget. Ett företag har emellertid möjlighet att visa att ett sådant avtal i det enskilda fallet uppfyller villkoren i artikel 101.3 i fördraget. För detta ändamål måste företaget styrka att effektivitetsvinster är sannolika och att effektivitetsvinsterna sannolikt kommer att följa av att den särskilt allvarliga begränsningen inkluderas i avtalet, samt visa att de övriga kumulativa villkoren i artikel 101.3 i fördraget är uppfyllda."

⁽¹⁾ EUT C 138, 28.5.2010, s. 16.

4. Punkt 19 ska ersättas med följande:

"(19) *Originaldelar* eller *originalutrustning*: delar eller utrustning som tillverkas enligt fordonstillverkarens specifikationer och produktionsstandarder för framställning av delar eller utrustning för montering av motorfordonet i fråga (se artikel 55.5 andra stycket i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt upphävande av direktiv 2007/46/EG^(?)).".

5. Punkt 21 första meningen ska ersättas med följande:

"Enligt artikel 4 f i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal är det att betrakta som en särskilt allvarlig begränsning om ett avtal mellan en leverantör av komponenter och en köpare som införlivar dessa komponenter, förhindrar eller begränsar leverantörens förmåga att sälja komponenterna till slutanvändare, oberoende reparatörer, grossister och andra tillhandahållare av tjänster som köparen inte gett i uppdrag att reparera eller underhålla sina varor."

6. Punkt 26 de två sista meningarna ska ersättas med följande:

"Konkurrensklausuler som genom tyst medgivande kan förlängas efter en femårsperiod omfattas av gruppundantagsförordningarna, förutsatt att köparen i praktiken kan omförhandla eller säga upp det vertikala avtal som innehåller skyldigheten med en rimlig uppsägningstid och till en rimlig kostnad, vilket gör det möjligt för köparen att faktiskt byta leverantör efter utgången av femårsperioden."

7. Punkt 31 ska ersättas med följande:

"I artikel 1.1.f i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal definieras en konkurrensklausul som "varje direkt eller indirekt skyldighet som föranleder köparen att inte tillverka, köpa, sälja eller återförsälja varor eller tjänster som konkurrerar med avtalsvarorna eller avtalstjänsterna, eller varje direkt eller indirekt skyldighet för köparen att hos leverantören eller något annat företag som leverantören utsett göra mer än 80 % av sina totala inköp av avtalsvarorna eller avtalstjänsterna och av varor eller tjänster som på den relevanta marknaden är utbytbara med dessa, beräknat på grundval av värdet av eller, om det är gängse praxis inom branschen, volymen på köparens inköp under det föregående kalenderåret."

8. I punkt 34 ska innehållet i fotnot 19 ersättas med "Se punkt 310 i de allmänna riktlinjerna för vertikala avtal".

9. I punkt 38, ska "avsnitt VI.2.1 i riktlinjerna om vertikala begränsningar" ersättas med "avsnitt 8.2.1 i riktlinjerna om vertikala begränsningar".

10. I punkt 40, ska "avsnitt VI.2.1 i riktlinjerna om vertikala begränsningar" ersättas med "avsnitt 8.2.1 i riktlinjerna om vertikala begränsningar".

11. Punkt 44 första meningen ska ersättas med följande:

"(44) Medan kvalitativa kriterier begränsar antalet leverantörer eller reparatörer indirekt, genom införande av villkor som inte kan uppfyllas av alla av dem, begränsar kvantitativa kriterier antalet leverantörer eller reparatörer direkt, genom exempelvis fastställande av deras antal."

12. Punkt 46 ska ersättas med följande:

"(46) Selektiva distributionsavtal kommer att bedömas i enlighet med de allmänna principer som anges i avsnitt 4.6.2 i de allmänna riktlinjerna om vertikala begränsningar. Genom gruppundantagsförordningarna undantas selektiva distributionsavtal, oavsett vilken typ av produkt det rör sig om eller vilken typ av selektiva kriterier som tillämpas, oavsett om de är kvantitativa eller kvalitativa, så länge parternas marknadsandelar inte överstiger 30 %. Detta undantag är dock förenat med villkoret att avtalen inte får innehålla några av de särskilt allvarliga begränsningar som förtecknas i artikel 4 i den allmänna gruppundantagsförordningen för

(?) EUT L 151, 14.6.2018, s. 1.

vertikala avtal och i artikel 5 i gruppundantagsförordningen för motorfordon, och heller inte de uteslutna begränsningar som beskrivs i artikel 5 i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal och som inte kan avskiljas från resten av avtalet. Om den uteslutna begränsningen kan avskiljas, fortsätter resten av det vertikala avtalet att omfattas av gruppundantaget.”

13. Punkt 47 ska ersättas med följande:

”(47) Det finns tre särskilt allvarliga begränsningar i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal som avser uttryckligen selektiv distribution. I artikel 4 c i definieras som särskilt allvarlig en begränsning av det område inom vilket, eller av de kunder till vilka, medlemmarna i ett selektivt distributionssystem aktivt eller passivt får sälja de varor eller tjänster som omfattas av avtalet. Det finns undantag från denna särskilt allvarliga begränsning, såsom begränsningen av aktiv försäljning från medlemmar i ett selektivt distributionssystem och deras kunder till ett annat område eller till en kundgrupp som är förbehållen leverantören eller som leverantören tilldelat högst fem ensamåterförsäljare (artikel 4 c i.1 i den allmänna gruppundantagsförordningen om vertikala avtal), begränsningen av aktiv och passiv försäljning från medlemmarna i ett selektivt distributionssystem och deras kunder till icke auktoriserade återförsäljare inom det område där ett sådant system används (artikel 4 c i.2 i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal), begränsningen av etableringsort för medlemmarna i det selektiva distributionssystemet (artikel 4 c i.3 i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal), begränsningen av aktiv eller passiv försäljning till slutanvändare av medlemmar i det selektiva distributionssystemet som verkar i grossistledet (artikel 4 c i.4 i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal), samt begränsningen av möjligheten att aktivt eller passivt sälja komponenter, som levereras för införlivande, till kunder vilka skulle använda dem för att tillverka samma typ av varor som de som tillverkas av leverantören (artikel 4 c i.5 i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal). I artikel 4 c ii i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal beskrivs som särskilt allvarlig begränsning av korsvisa leveranser mellan återförsäljare inom ett selektivt distributionssystem vilka bedriver verksamhet i samma eller olika handelsled. I artikel 4 c iii i den allmänna gruppundantagsförordningen om vertikala avtal beskrivs som särskilt allvarlig begränsning av aktiv eller passiv försäljning till slutanvändare av medlemmar i ett selektivt distributionssystem som bedriver verksamhet i detaljhandelsledet, utan att det påverkar tillämpningen av de undantag som anges i artikel 4 c i.1 och artikel 4 c i.3 i den allmänna gruppundantagsförordningen om vertikala avtal. Dessa tre särskilt allvarliga begränsningar har särskild relevans för återförsäljningen av motorfordon.”

14. I punkt 51 ska ”artikel 4c” ersättas med ”artikel 4 c iii”.

15. Punkt 53 ska ersättas med följande:

”(53) Såsom förklaras i punkt 146 i riktlinjerna om vertikala begränsningar består de möjliga riskerna för konkurrenshämmande effekter som uppkommer genom selektiv distribution av en minskad konkurrens inom varumärket och, särskilt när det gäller den kumulativa effekten, avskärmning av vissa typer av återförsäljare, liksom minskad konkurrens och begränsningar som underlättar samverkan mellan leverantörer eller köpare på grund av det begränsade antalet köpare.”

16. Punkt 54 sista meningen ska ersättas med följande:

”Selektiv distribution av rent kvalitativ karaktär kan falla utanför tillämpningsområdet för artikel 101.1 i fördraget, förutsatt att de tre villkor som anges i punkt 43 i dessa riktlinjer är uppfyllda.”

17. Punkt 60 sista meningen ska ersättas med följande:

”Särskild uppmärksamhet bör därför riktas på tre specifika förhållningssätt som kan begränsa sådan konkurrens, nämligen att förhindra de oberoende aktörernas tillgång till viktig information, att missbruka lagfästa och/eller utvidgade garantier för att utestänga oberoende reparatörer eller att knyta tillgången till nätverk med auktoriserade reparatörer till villkor som rör icke-kvalitativa kriterier.”

18. Rubriken före punkt 62 ska ersättas med följande:

”Oberoende aktörers tillgång till viktig information”.

19. Punkt 62 ska ersättas med följande:

”(62) Selektiv distribution som är rent kvalitativ kan falla utanför artikel 101.1 i fördraget, förutsatt att de tre villkoren i punkt 43 i dessa riktlinjer är uppfyllda. Likväl kan kvalitativa selektiva distributionsavtal som ingåtts med auktoriserade reparatörer och/eller återförsäljare av reservdelar strida mot artikel 101.1 i fördraget, om en av parterna inom ramen för dessa avtal agerar på ett sätt som avskärmar oberoende aktörer från marknaden, exempelvis genom att underlåta att lämna ut information, såsom teknisk information, verktyg, utbildning och fordonsgenererade uppgifter, som är nödvändiga för reparation och underhåll. I detta sammanhang innefattar begreppet oberoende aktörer oberoende reparatörer, tillverkare och återförsäljare av reservdelar, tillverkare och leverantörer av utrustning eller verktyg för reparationer, utgivare av teknisk information och utgivare av fordonsgenererade uppgifter, bilklubbar, operatörer som ger vägghjälp, operatörer som erbjuder kontroll och provningstjänster och operatörer som erbjuder utbildning för reparatörer”.

20. Följande punkt 62a ska införas efter punkt 62:

”(62a) När man avgör om undanhållandet av viss information, exempelvis sådan som tillhör de kategorier av information som avses i punkt 62 i dessa riktlinjer, kan det medföra att ett visst avtal strider mot artikel 101.1 i fördraget, och då bör bl.a. följande faktorer beaktas:

- a) Huruvida ett undanhållande av delen i fråga märkbart kommer att påverka de oberoende aktörernas förmåga att utföra sina uppgifter och utöva ett konkurrenstryck på marknaden (dvs. att delen är avgörande för reparation och innehåll).
- b) Huruvida informationen i fråga görs tillgänglig för medlemmar i det relevanta auktoriserade reparationsnätverket och om den görs tillgänglig för det auktoriserade nätverket i en eller annan form bör den även göras tillgänglig för oberoende aktörer på ett icke-diskriminerande sätt.
- c) Huruvida den tekniska informationen i fråga ytterst ⁽³⁾ kommer att användas för reparation och underhåll av motorfordon, eller för andra ändamål ⁽⁴⁾ som tillverkning av reservdelar eller verktyg.”

21. Följande stycke 62b ska införas efter det nya stycket 62a:

”(62b) När parterna överväger att av säkerhetsskäl hålla inne viss information som är väsentlig för reparation och underhåll, t.ex. sådana som tillhör de kategorier av insatsvaror som anges i punkt 62 i dessa riktlinjer, bör de bedöma om innehållandet av informationen i fråga är ett proportionerligt sätt att hantera säkerhetsproblemen i fråga. De ska därför särskilt undersöka om mindre restriktiva åtgärder är tillräckliga.”

22. Följande rubrik ska införas före punkt 63:

”Teknisk information”.

23. Följande ska läggas till i början av punkt 63:

”(63) Teknisk information kan vara en viktig insatsvara för reparations- och underhållsverksamhet. För att avgöra om en viss teknisk information utgör en väsentlig insatsvara för reparations- och underhållsverksamhet ska de kriterier som anges i punkt 62a i dessa riktlinjer beaktas. Teknisk information bör särskiljas från information av andra slag, såsom kommersiell information ⁽⁵⁾, vilken lagligen kan undanhållas.”

⁽³⁾ Exempelvis information som lämnas till ett förlag i syfte att vidarebefordras till fordonsreparatörer.

⁽⁴⁾ Information om monteringen av en reservdel eller om hur ett verktyg används på ett fordon bör anses som användning för reparation och underhåll, medan information om konstruktion, produktionsprocessen eller de material som används vid tillverkningen av en reservdel int bör anses tillhöra denna kategori, och den får därför undanhållas.

⁽⁵⁾ I dessa riktlinjer avses med affärsinformation sådan information som används för att driva en reparations- och underhållsverksamhet, men som inte behövs för att reparera eller underhålla fordon. Som exempel kan nämnas programvara för fakturering eller information om de timavgifter som används inom det auktoriserade nätverket.

24. Punkt 65 ska ersättas med följande:

(65) "I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknads kontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt upphävande av direktiv 2007/46/EG föreskrivs det bland annat ett system för spridning av information om reparation och underhåll av motorfordon. Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/1244 av den 20 maj 2021 om ändring av bilaga X till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 vad gäller standardiserad tillgång till OBD-information och information om reparation och underhåll samt krav och förfaranden för tillgång till säkerhetsrelaterad fordonsinformation ⁽⁶⁾ innehåller vidare ett särskilt förfarande för godkännande och beviljande av oberoende aktörers tillgång till tillgång till fordons säkerhetsanordningar. Kommissionen kommer att beakta dessa förordningar vid sin bedömning av misstänkta fall av undanhållande av teknisk reparations- och underhållsinformation."

25. Punkt 66 ska ersättas med följande:

"(66) Tekniska framsteg förutsätter att begreppet teknisk information är öppet. För närvarande utgör olika typer av teknisk information bl.a. programvara, felkoder och andra parametrar (inklusive uppdateringar) som behövs för arbete på elektroniska kontrollenheter (electronic control units), avancerade förarstödsystem och batterihanteringssystem till elfordon i syfte att lägga in eller återställa av leverantören rekommenderade inställningar, fordonsidentifieringsnummer eller andra fordonsidentifieringsmetoder, reservdelskataloger, förfaranden vid reparation och underhåll, arbetslösningar som härrör från praktisk erfarenhet och som hänför sig till typiska problem hos en viss modell eller serie samt återkallelsemeddelanden och andra meddelanden om reparationer som får utföras kostnadsfritt inom det auktoriserade reparationsnätverket. Reservdelskoden och all annan information som är nödvändig för att identifiera den rätta biltillverkarmärkta reservdelen för att passa ett visst enskilt fordon (dvs. den reservdel som biltillverkaren vanligtvis skulle leverera till medlemmarna i dess auktoriserade nätverk för att reparera fordonet i fråga) utgör också teknisk information ⁽⁷⁾, liksom också de aktiveringskoder som behövs vid installation av reservdelar. De berörda krav och förteckningar över information som anges i förordning (EU) 2018/858 bör också användas som en vägledning till vad kommissionen ser som teknisk information vid tillämpningen av artikel 101 i fördraget."

26. Punkt 67 sista meningen ska ersättas med följande:

"Artikel 101 i fördraget förpliktigar dock inte en leverantör att lämna teknisk information i standardformat eller genom ett definerat tekniskt system, såsom standarden EN ISO 18541 – 2014 eller varje format eller tekniska system i kommissionens förordning (EG) nr 295/2009 av den 18 mars 2009 om klassificering av vissa varor i Kombinerade nomenklaturen ⁽⁸⁾."

27. Efter punkt 67 ska följande rubrik och punkt 67a läggas till:

"Fordonsgenererade uppgifter

(67a) I den mån som fordonsgenererade uppgifter är väsentliga för reparation och underhåll, är övervägandena i punkterna 62–67 i dessa riktlinjer också tillämpliga på deras tillgänglighet för oberoende aktörer. För att avgöra om en viss fordonsgenererad uppgift utgör en väsentlig insatsvara för reparations- och underhålls-verksamhet ska de kriterier som anges i punkt 62a i dessa riktlinjer beaktas. I detta sammanhang bör befintliga standarder och relevanta krav i förordning (EU) 2018/858 användas som vägledning ⁽⁹⁾."

⁽⁶⁾ EUT L 272, 30.7.2021, s. 16.

⁽⁷⁾ Den oberoende aktören ska inte behöva köpa reservdelen i fråga för att få denna information.

⁽⁸⁾ EUT L 95, 9.4.2009, s. 7.

⁽⁹⁾ Detta inbegriper oberoende aktörers tillgång till sådana data för att utföra reparations- och underhålls-verksamhet som stöds av trådlösa övergripande nätverk. Se artikel 61.11 i förordning (EU) 2018/858.

28. Följande rubrik ska införas före punkt 68:

”Verktyg och utbildning”.

29. Punkt 68 ska ersättas med följande:

”(68) I den mån verktyg och/eller utbildning är nödvändiga för reparation och underhåll, gäller de överväganden som anges i punkterna 62–67 i dessa riktlinjer även tillgången till dem för oberoende aktörer. För att avgöra om ett verktyg och/eller information om utbildning av visst slag utgör en väsentlig insatsvara för reparations- och underhållsverksamhet ska de kriterier som anges i punkt 62a i dessa riktlinjer beaktas. ”Verktyg” i detta sammanhang omfattar tillgång till elektroniska felsökningsverktyg och andra elektroniska reparationsverktyg (inbegripet programvara och uppdateringar av programvaran) samt efterförsäljningsservice för sådana verktyg.

30. Efter punkt 68 ska följande rubrik och punkt 68a läggas till:

”Övriga överväganden

(68a) När parterna håller inne viss information, t.ex. sådana som tillhör de kategorier av insatsvaror som anges i punkterna 62–68 i dessa riktlinjer, inbegripet fordonsgenererade uppgifter som fordonstillverkarna inte har gjort tillgängliga för medlemmar av det berörda auktoriserade reparationsnätverket, kan utgöra ett missbruk enligt artikel 102 i fördraget när en dominerande leverantör håller inne sådan information från oberoende aktörer ⁽¹⁰⁾.”.

⁽¹⁰⁾ För den prövning genomförd av unionens domstolar enligt artikel 102 i EUF-fördraget för att avgöra om begränsningar ska anses utgöra missbruk, se bland annat mål C-7/97 *Oscar Bronner GmbH & Co. KG/Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag GmbH & Co. KG, Mediaprint Zeitungsvertriebsgesellschaft mbH & Co. KG och Mediaprint Anzeigengesellschaft mbH & Co. KG*, ECLI:EU:C:1998:569; De förenade målen C-241/91 P och C-242/91 P, *Radio Telefis Eireann (RTE) och Independent Television Publications Ltd (ITP)/kommissionen*, ECLI:EU:C:1995:98; Mål T-201/04, *Microsoft Corp./kommissionen*, ECLI:EU:T:2007:289 och mål C-165/19, *Microsoft Corp./kommissionen*, ECLI:EU:T:2021:239;